

[Ove Hansen.]

I bemærkningerne anfører de to oppositionspartier endog, at lovforslagene vil medføre omfattende og skadelige indgreb i ejendomsretten. Det tyder jo ikke ligefrem på, at vi ved et fortsat udvalgsarbejde kunne have fundet hinanden, endsiige var blevet enige.

Det fremgår af den betænkning, der nu foreligger, at indenrigsministeren til lovforslaget om kommunernes forkøbsret har stillet nogle ændringsforslag, der bl. a. går ud på, at i områder, der omfattes af en godkendt byudviklingsplan, skal arealet mindst udgøre 6.000 m², for at kommunerne har forkøbsret, og i de kommuner, hvor der er en byplan, der berettiger til forkøbsret, skal arealet udgøre mindst 10.000 m².

Ændringsforslagene nr. 3, nr. 6-13 og nr. 15 svarer til de ændringsforslag, som landbrugsministeren har stillet til statshusmandslovforslaget.

Ændringsforslagene nr. 4 og 5 vedrører sådanne tilfælde, hvor en kommune erhverver en ejendom beliggende i en anden kommune. Den situation kan komme til at foreligge, at f. eks. en købstadkommune erhverver fast ejendom, der er beliggende i en tilstødende sognekommune. Det ville være urimeligt, dersom den forkøbsberettigede kommune var afskåret fra at udøve sin forkøbsret i sådanne tilfælde, og derfor går ændringsforslag nr. 5 ud på, at indenrigsministeren skal kunne bestemme, at forkøbsretten ikke kan gøres gældende, når offentlige hensyn taler for at meddele samtykke til den erhvervende kommunes køb af ejendommen.

Et flertal af udvalgsmedlemmerne kan tiltræde ændringsforslagene. Jeg anbefaler at stemme for såvel lovforslaget som de af ministeren stillede ændringsforslag.

Jeg vil herefter gøre nogle bemærkninger til lovforslaget, ikke mindst på grundlag af den omtale, som lovforslaget har fået i den borgerlige presse, og udtalelser, som venstre og det konservative folkeparti har fremsat. I diskussionen om jordlovene har været anvendt stærke ord såsom „al jord i Danmark skal overgå til samfundets eje“, „socialisering“, „nationalisering“ og hvad man nu kunne finde på. Endvidere at nogle af lovforslagene er i strid med bestemmelserne i grundloven. Så stærke ord har det

altså været nødvendigt at tage i anvendelse.

Det er nu imidlertid i begrænset omfang, at kommunerne kan opnå forkøbsret. § 1 i lovforslaget betinger, at kun inden for områder, der omfattes af en godkendt byudviklingsplan, har kommunerne forkøbsret til ejendomme, der er beliggende i inderzone eller mellemzone. Dertil kommer, at kun 20 områder i hele landet i dag omfattes af byudviklingsplaner, så det er i meget begrænset omfang, forkøbsretten for kommunernes vedkommende kan gøres gældende. I kommuner, der ikke omfattes af byudviklingsplaner, kan kommunalbestyrelsen med indenrigsministeriets samtykke beslutte, at der skal tilkomme kommunen forkøbsret, men det er en betingelse, at ejendommen omfattes af en godkendt byplan eller dispositionsplan, og dertil kommer yderligere, at forkøbsretten skal være tinglyst for vedkommende ejendom.

Der er også grund til at bemærke, at hvis en kommune vil gøre forkøbsretten gældende til at erhverve ejendommen, så skal tilsynsmyndigheden — det kan være amtsrådet eller indenrigsministeriet — godkende handelen, forinden den kan betragtes som værende i orden. Mon ikke det vil være klogt at holde lidt igen med at fortælle, at al jord nu kommer i samfundets eje? Det, jeg har fortalt her, og som dækker over de faktiske forhold, tyder i hvert fald ikke meget på, at samfundet skal overtage al jord.

Det er også blevet antydnet, at forkøbsretten skulle være i strid med grundlovens § 73. Jeg forstår ikke en sådan opfattelse, og jeg anser det for udelukket, at en forkøbsret skulle være grundlovsstridig. Forkøbsretten går jo kun ud på en ret til at kunne erhverve en ejendom, dersom den bliver til salg, og man — d. v. s. kommunen eller staten — accepterer den pris og de vilkår, som sælgeren måtte forlange. Der er altså ikke tale om særlige begunstigelser for kommunen. Skulle der blive tale om begunstigelser, måtte det vel snarere være sælgeren, der nød fordel. Jeg tror også, at mange sælgere foretrækker at handle med kommunen fremfor en tilfældig ejendomsmægler. Sælgeren er, når det er kommunen, der er køber, klar over, at handelsvilkårene bliver opfyldt til punkt og prikke, og han, sælge-